

visningsminister har gjort sig til Talsmand for, da han fremsatte Forslag om at skille Operaen og Balletten ud fra det kongelige Teater. Det forekommer mig, at den Opgave at drive Opera og Ballet godt kunde overlades til Københavns Kommune. Lad saa de Mennesker, som mener, at de har Nytte og Udbytte af disse Kunstarter, betale saadan for det, at Landets Skatteydere kan blive fri for at yde Tilskud dertil.

Det gaar med Skuespil som med adskillige Bøger, at det beror paa den Aand, der gaar igennem dem, det Formaal, de har, hvorledes Virkningen bliver. Hvis Formaalet er at fremstille, hvad der er sandt og godt, moralsk og sædeligt paa en saadan Maade, at Tilskuerne animeres til at leve Livet saaledes, er Paavirkningen god; men jeg er ikke blind for, at der ogsaa har været Ting fremme, som gik ud paa at fremstille disse gode og ophøjede Tanker som noget forældet, noget, Nutidens kultiverede Mennesker i Grunden ikke ret har kunnet være bekendt at slutte sig til, og naar det fremstilles paa den Maade, virker det nedbrydende. Den anden Side af Menneskelivet, det daarlige, slette og umoralske, kan meget godt fremstilles baade i Bøger og paa Scenen paa en saadan Maade, at Folk faar Afsky og Uvillie derved, og naar det fremstilles saaledes, at det revses og fordømmes, er det godt og kan bidrage til, at Folk faar Øjnene op for det og søger at tage sig i Vare for det daarlige og slette og umoralske; men fremstilles det som noget uskadeligt eller uskyldigt og endog som noget prisværdigt, bliver Virkningen den modsatte, saa bliver det demoraliserende i Stedet for løftende for Befolkningen.

Jeg er noget bange for, at det gode, som fremkaldes gennem Paavirkning af den sceniske Kunst, ikke fuldt ud kan opveje det daarlige, som kan komme frem ved den. Derfor ønsker jeg ikke at være med til at tage Ansvar for, at Landets Skatteydere udreder saa mægtige Beløb, som i de sidste Aar er udredet til det kongelige Teaters Drift.

Hvis man gaar de gamle Rigsdagstidender igennem, vil man se, at ved de mange Forhandlinger, der er ført i dette høje Ting, har man fra flere Sider — jeg kan næsten sige fra alle — været enig om, at som det gik nu, kunde det ikke blive

ved at gaa. Venstres Ordfører i 1918, den daværende Folketingsmand Klaus Berntsen, udtalte den Gang, at det var dog for galt, at man ofrede 1 000 Kr. pr. Aften til det kongelige Teater, saaledes kunde det ikke blive ved at gaa. Saaledes er det heller ikke blevet ved at gaa, det er blevet betydeligt forværret, Beløbet er nu naaet op til ca. 5 000 Kr. pr. Aften. Jeg tror, Tiden nu er inde til at skride til Handling og ikke lade det blive ved Talemaader. Spørgsmaalet om, hvordan vi skal komme ud af Uføret, er ikke for mig det afgørende, det afgørende er, at vi overhovedet kommer ud af Uføret.

Ibsen: Det vil af de i Dag førte Forhandlinger klart fremgaa, at som det gaar i Øjeblikket med det kongelige Teaters Drift, kan det ikke blive ved at gaa. Der maa altsaa ske en Forandring paa den ene eller den anden Maade, enten saa radikalt, at Staten helt afbryder Forbindelsen med det kongelige Teater og følger det af det ærede Retsstatsparti her fremsatte Forslag, eller saaledes, at man ser at finde en lempeligere Maade, hvorved der dog havens en stadig Forbindelse med det kongelige Teater. Det forekommer mig, at det kongelige Teaters store Traditioner og dets Opgaver, som det kan og bør løse, er af den Natur, at man ikke, som et æret Medlem sagde her fra denne Talerstol, med en ligegyldig Gestus kan kaste det hele bort: Holbergs Hus, den danske Skueplads, som noget Staten og det kulturelle Statssamfund, vi lever i, uvedkommende. Men det kunde jo tænkes, at man kunde finde en Udvej, saaledes at Staten blev ved at yde noget Tilskud, men et bestemt og begrænset Tilskud, og saaledes, at det kongelige Teater stod under en vis Kontrol, saa at Teatret ikke kunde drives ganske uden Hensyn til, hvad det kostede, for Regningen sendte man kun her op til Rigsdagen, hvor den blev bevilget, og saa betalte Staten for øvrigt, hvad det kostede.

Det er blevet sagt, for det første, at hele Landet skal betale til det kongelige Teater, som kun en ringe Del af Landet har Glæde og Udbytte af, og man har her nærmest villet sige, at det var kun Storkøbenhavn og den nærmeste Omegn, der havde Glæde af Teatret, ikke det øvrige Land. Jeg tror nu, at det er noget for